

گزارش کوتاه (Brief Report)

نتایج روش‌های مختلف درمان در لنفومای هوچکین مراحل اولیه بالای دیافراگم در شمال شرق ایران

چکیده

زمینه و هدف: در مورد روش درمان مناسب برای بیماری هوچکین در مراحل اولیه هنوز بحث وجود دارد. هدف از این مطالعه ارزیابی نتایج روش‌های مختلف درمان در لنفومای هوچکین مراحل اولیه بالای دیافراگم بود.

روش بررسی: پرونده پزشکی ۱۰۵ بیمار مناسب (۴۹، مرحله یک - ۵۹، مرحله دو) که در بخش رادیوتراپی انکولوژی بیمارستان‌های قائم و امید مشهد بین بهار ۱۳۷۴ تا بهار ۱۳۷۹ درمان شده بودند، به صورت گذشته‌نگر بررسی شد. ۲۶ بیمار علائم B و ۵ نفر توده حجیم مدیاستینال داشتند. درمان بیماران شامل شیمی‌درمانی تنها (۴۳ مورد)، پرتودرمانی تنها (۴۶ مورد)، ۴۰ مانتل و ۶ پرتودرمانی تمام غدد لنفاوی) و درمان ترکیبی (۱۶ مورد) بود. میزان‌های بقا با مدل Kaplan-Meier بررسی شد. تست Log-rank برای مقایسه میزان‌های بقا بین گروه‌های مختلف استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین سنی بیماران ۲۵ سال و نسبت مرد به زن ۱/۵۶ به یک بود. در مقایسه با گروه رادیوتراپی تنها، در گروه شیمی‌درمانی اولیه و درمان ترکیبی موارد بیشتری با عوامل نامساعد کننده پیش‌آگهی مانند علائم B و توده مدیاستینال حجیم، ESR بیش از ۴۰ و مرحله دو بیماری وجود داشت. برای گروه شیمی‌درمانی، درمان ترکیبی و پرتودرمانی اولیه میزان بقا آزاد از بیماری ۵ ساله به ترتیب ۷۲/۵ درصد، ۸۲/۵ درصد و ۵۶/۲ درصد ($P < ۰/۰۵$) میزان بقا ۵ ساله مختص بیماری به ترتیب ۸۲/۹ درصد، ۹۱/۶ درصد و ۸۲/۵ درصد به دست آمد. نتیجه‌گیری: علی‌رغم داشتن موارد بیشتر با عوامل نامساعدکننده پیش‌آگهی، در بیمارانی که تحت شیمی‌درمانی تنها یا درمان ترکیبی قرار گرفته بودند، میزان عود کمتری مشاهده شد. اما اختلاف قابل توجهی در میزان بقا مختص از بیماری ۵ ساله بین روش‌های مختلف درمانی مشاهده نگردید.

کلیدواژه‌ها: بیماری هوچکین - بالای دیافراگم - مرحله کلینیکی اولیه - پرتودرمانی - شیمی‌درمانی

دکتر مهدی سیلانیان طوسی

استادیار گروه رادیوتراپی انکولوژی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دکتر امیر آل داود

استادیار گروه رادیوتراپی انکولوژی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دکتر کاظم انوری

استادیار گروه رادیوتراپی انکولوژی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

نویسنده مسئول: دکتر مهدی سیلانیان طوسی

پست الکترونیکی: mehdi.seilaniantoosi@gmail.com

نشانی: مشهد، خیابان کوهسنگی، بیمارستان امید

تلفن: ۰۵۱۱-۸۴۰۷۰۹۶

نمابر: ۸۴۲۸۶۲۲

وصول مقاله: ۸۴/۵/۱۵

اصلاح نهایی: ۸۴/۹/۲۲

پذیرش مقاله: ۸۴/۱۰/۲۰

مقدمه

درمان بیماری هوچکین با معرفی روش‌های موثر شیمی‌درمانی و پرتودرمانی در دهه‌های اخیر پیشرفت قابل توجهی داشته است. با توجه به بقای خوب این بیماران، در سال‌های اخیر به مسأله عوارض جانبی دیررس درمان نظیر بدخیمی (۱) توجه بیشتری می‌شود. شناخت عوامل پیش‌آگهی در انتخاب روش مناسب درمان کمک‌کننده هستند. در حال حاضر براساس شاخص‌هایی نظیر سن، علائم سیستمیک، ESR و وجود یا عدم وجود توده مدیاستینال حجیم و تعداد نواحی لنفاوی درگیر لنفومای هوچکین در مراحل اولیه به دو گروه مطلوب و نامطلوب تقسیم می‌شود (۳ و ۲).

هدف از این مطالعه گذشته‌نگر، بررسی نتایج روش‌های مختلف درمان در بیماران مبتلا به لنفومای هوچکین اولیه کلینیکی بالای دیافراگمی در بیمارستان‌های قائم و امید مشهد بوده است.

روش بررسی

این مطالعه توصیفی و گذشته‌نگر روی ۱۰۵ بیمار در مراحل اولیه کلینیکی بالای دیافراگمی (۴۶ مرحله یک - ۵۹

مرحله دو) درمان شده بین بهار ۱۳۷۴ و بهار ۱۳۷۹ در بخش‌های رادیوتراپی انکولوژی بیمارستان‌های قائم و امید مشهد بررسی شدند. ارزیابی قبل از درمان شامل بررسی‌های آزمایشگاهی معمول، اسکن کامپوتری یا سونوگرافی شکم و لگن، رادیوگرافی قفسه‌صدری و بیوپسی مغز استخوان (در صورت مورد) بود. بیماران به صورت معمول بعد از درمان هر ۲ ماه در طی سال اول، هر ۳ ماه در طی سال دوم و هر ۶ ماه بعد از آن پیگیری شده بودند.

درمان بیماران شامل شیمی‌درمانی تنها (۴۳ مورد)، پرتودرمانی تنها (۴۶ مورد) و درمان ترکیبی (۱۶ مورد) بود. تمام بیماران با علائم B و توده مدیاستینال حجیم تحت شیمی‌درمانی قرار گرفته بودند. پرتودرمانی تکمیلی برای بیماران با توده مدیاستینال حجیم و باقی‌مانده آدنوپاتی بعد از شیمی‌درمانی انجام شده بود. برای بقیه بیماران تصمیم برای روش درمان براساس ترجیح پزشک بود. البته مرحله بیماری (یک در مقابل دو) تاثیر قابل توجهی بر انتخاب روش درمان داشت (جدول یک).

رژیم شیمی‌درمانی استفاده شده شامل رژیم استاندارد